

Zpráva o činnosti hygieny předmětů běžného užívání za rok 2008

**Krajská hygienická stanice Pardubického kraje se sídlem v Pardubicích
Pracoviště Pardubice, Chrudim, Svitavy a Ústí nad Orlicí**

Běžný hygienický dozor

Státní zdravotní dozor na úseku PBU se řídil plánem kontrol stanoveným MZ v roce 2007, dle něhož měly být kontrolováni provozující výrobci i dovozci. Distribuční síť měla být kontrolována dle potřeby. Celkem mělo být provedeno 387 kontrol. Pevně stanoven počet kontrol uskutečněných k zaslaným oznámením informačních systémů EU – RASFF a RAPEX, a to 5 kontrol ke každému hlášení.

V roce 2008 bylo provedeno: 456 kontrol provozoven + 44 kontrol RAPEX + 3 kontrol RASFF. Celkem bylo provedeno 503 místních šetření (kontroly provozoven, RAPEX, RASFF). Uděleno bylo 11 pokut v celkové výši 72.000 Kč.

Hračky

Dle kontrolního plánu (2 výrobci, 0 dovozců, 20x distribuční síť) byl zkontrolován 1 výrobce (1 výrobce svou činnost pozastavil). V distribuční síti bylo kontrolováno 26 prodejen. V rámci tohoto počtu bylo provedeno 22 kontrolních odběrů hraček – 15 vzorků bylo ve sledovaných parametrech vyhovujících + 7 vzorků nevyhovělo hygienickým požadavkům dle vyhlášky č. 84/2001 Sb., o hygienických požadavcích na hračky a výrobky pro děti ve věku do 3 let, v platném znění. (suma esterů ftalových).

Výrobky pro děti ve věku do 3 let

Dle kontrolního plánu (6 výrobců, 0 dovozců, 87 x distribuční síť) bylo zkontrolováno celkem 13 výrobců. V rámci distribuční sítě bylo zkontrolováno 80 právních subjektů. Odběr vzorků byl proveden celkem 34x. 31 vzorků bylo vyhovujících, ve 3 případech výrobky pro děti nevyhověly požadavkům právních předpisů (suma esterů ftalových).

Kosmetické prostředky

Plán (6 výrobců, 1 dovozce, 110x distribuční síť) byl překročen. V průběhu roku bylo zkontrolováno celkem 11 stávajících výrobců a 2 dovozci. V distribuční síti bylo celkem kontrolováno 152 provozoven. Šlo především o zacházení s kosmetickými výrobky, kterým již uplynula minimální doba spotřeby (oddělené skladování a nabízení k prodeji, zřetelné označení a oddělení od ostatních kosmetických prostředků). Celkem bylo provedeno 44 kontrolních odběrů vzorků - 40 vyhovělo platné legislativě, 4 byly nevyhovující (Pb, Cr6+, možná záměna za potravinu) .

Výrobky přicházející do styku s potravinami a pokrmy

Plán kontrol (32 výrobců, 8 dovozců, 116x distribuční síť) byl též překročen. Celkem se uskutečnilo 38 kontrol výrobců + 9 kontrol dovozců. Těžiště zájmu spočívalo v kontrole distribuční sítě, kde bylo provedeno 124 kontrol. Odebráno bylo celkem 49 vzorků, z toho 42

vzorků vyhovělo a 7 nevyhovělo platné legislativě (senzorika, nesouvislý povrch, formaldehyd).

Hlavní úkoly

V roce 2008 byly v oblasti PBU plněny 4 úkoly hlavního hygienika .

a) **Pokyn Hlavního hygienika České republiky 1/2008** k provedení cíleného státního zdravotního dozoru v PBU se týkal kontroly značení SPF a informací uváděných na etiketě výrobků u kosmetických prostředků určených ke slunění. Z 10 šetřených kosmetických prostředků byly 3 posouzeny jako nevyhovující a byly předány k došetření na příslušnou KHS v místě působnosti výrobce kosmetického výrobku.

b) **Pokyn Hlavního hygienika České republiky 2/2008** k provedení cíleného státního zdravotního dozoru v oblasti PBU se týkal mikrobiologické nezávadnosti kosmetických prostředků. V kraji bylo odebráno 20 vzorků – všechny s vyhovujícím výsledkem.

c) **Pokyn Hlavního hygienika České republiky 3/2008** k provedení cíleného státního zdravotního dozoru v oblasti PBU byl zaměřen na stanovení migrace primárních aromatických aminů v kuchyňském náčiní a stanovení obsahu vyluhovatelného formaldehydu v dětském melaminovém nádobí. Všech 8 odebraných vzorků splnilo požadavky vyhlášky 38/2001 Sb., o hygienických požadavcích na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy, ve znění pozdějších předpisů.

d) **Pokyn Hlavního hygienika České republiky 4/2008** k provedení cíleného státního zdravotního dozoru v oblasti PBU zjišťoval přítomnost formaldehydu, ftalátů, PAA a těžkých kovů ve výrobcích pro děti ve věku do 3 let. Z 10 odebraných vzorků 7 splnilo požadavky vyhlášky 84/2001 Sb., o hygienických požadavcích na hračky a výrobky pro děti ve věku do 3 let, v platném znění. 3 vzorky tyto požadavky parametru estery kyseliny ftalové nespĺnily - dle pokynu HH slouží zjištěné informace o obsahu esterů kys. ftalové pouze pro monitoring tržní sítě.

Regionální akce

V hygieně PBU probíhaly následující cílené celokrajové akce, které byly spojeny s odběrem vzorků:

- 1) Stanovení formaldehydu v melaminovém nádobí – dovozci a tržní síť, zvl. asijské tržnice.
- 2) Kontrola označení, uložení a nabízení k prodeji kosmetických výrobků s uplynulou dobou minimální trvanlivosti – tržní síť.
- 3) Kontrola dětské obuvi – tržní síť.
- 4) Těžké kovy, PAA a mikrobiologická nezávadnost v výrobcích dekorativní kosmetiky – tržní síť.
- 5) Nádobí s adhezivním povrchem – dovozci a tržní síť, zvl. asijské tržnice.
- 6) Těžké kovy, ftaláty a PAA v cestovních lahvích na pití – tržní síť.

Mimořádné akce

- 1) V systému rychlého varování RAPEX po oznámení notifikací bylo provedeno celkem 44 kontrolních šetření v tržní síti.
- 2) V systému rychlého varování RASFF k oznámeným notifikacím byly uskutečněny 3 kontroly tržní sítě.
- 3) Bylo provedeno 35 šetření k výrobkům, vyhlášeným ministerstvem zdravotnictví jako nebezpečné.

Podněty

ÚP Pardubice – stížnost na kvalitu prodeje kosmetických prostředků v prodejně potravin a drogerie Pardubice - nepotvrzeno.

ÚP Ústí nad Orlicí – stížnost na stánkový prodej nepovolené „léčebné“ kosmetiky na pouti – provozovatele nebylo možné na trvalé ani korespondovatelné adrese zastihnout, nedošetřeno.

ÚP Ústí nad Orlicí – stížnost na zapáchající dětský zubní kartáček, laboratorní testování nepotvrdilo oprávněnost stížnosti.

ÚP Ústí nad Orlicí – stížnost na jednorázové plenky, po jejichž použití se u novorozence projevila alergická kožní reakce, laboratorní testování nepotvrdilo oprávněnost stížnosti.

ÚP Ústí nad Orlicí – stížnost na zapáchající dětské kaučukové šidítka z Polska, laboratorní testování opakovaně potvrdilo přítomnost siřníků a kyselých siřníků a nevyhovující sensorickou analýzu. Řešeno ve spolupráci s KHS Moravskoslezského kraje v Ostravě – výrobek stahován z trhu.

ÚP Svitavy – postoupení zjištění Hygienické stanice hlavního města Prahy na výrobce kosmetiky, drobné nedostatky ve značení na etiketách výrobků byly neprodleně výrobcem odstraněny.

ÚP Svitavy – postoupení zjištění Hygienické stanice hlavního města Prahy na výrobce příborů ohledně nepředložení písemného prohlášení o zdravotní bezpečnosti, stížnost se po prošetření ukázala jako neopodstatněná.

ÚP Svitavy – postoupení zjištění na nevyhovující výrobek (obracečka z polyamidu) pro vysoký obsah primárních aromatických aminů. Při šetření byl dohledán přímý dovozce nevyhovujícího výrobku, dořešeno ve spolupráci s KHS Ústeckého kraje.

ÚP Chrudim – stížnost na zápach z plastu a poté i z vody u rychlovarné konvice. Rozborem nebylo prokázáno ovlivnění sensorických vlastností vody, chemické zkoušení bylo taktéž vyhovující.

ÚP Chrudim – stížnost na zapáchající mašlovačku (přírodní štetiny). Odebraný vzorek (ZÚ Pardubice) potvrdil nevyhovující sensoriku (pach, chuť). Výrobce pozastavil distribuci, ale

nesouhlasil s výsledkem zkoušek. Provedl vlastní testování u SZÚ Praha, za jiných podmínek (nižší teplota u simulantu voda - 70°C oproti 100°C). Dle těchto podmínek byl proveden nový rozbor u ZÚ Pardubice s výsledkem – vyhovující. Mašlovačky byly vráceny do tržní sítě, je označována max. teplota použití 70°C.

ÚP Chrudim – podnět na prošetření, zda výrobce a distributor výrobků pro děti do 3 let má k těmto výrobkům doklady potvrzující hygienickou bezpečnost. Provozovatelka doložila na distribuované výrobky a materiály pro vlastní výrobu prohlášení o hygienické bezpečnosti. Výrobky bez těchto dokladů byly staženy z distribuce. Firma provádí internetový obchod s těmito výrobky.

ÚP Chrudim – postoupen podnět od ČOI Pardubice – stížnost spotřebitele na zápach z pekárny chleba. Zapáchal obal pekárny při provozu i mimo provoz. Výrobce vyměnil vadnou pekárnu za jinou. Důvodem bylo špatné ložisko motoru, které při zahřátí pekárny zapáchalo.

Přednášková činnost

Pracovnice z ÚP Chrudim přednášela na VOŠ ekologické na téma PBU.

Ostatní aktivity odboru

Na webové stránky jsou umístěovány aktuální informace o nebezpečných výrobcích v oblasti hygieny PBU, které jsou MZ ČR vyhlášovány, včetně fotografické dokumentace.

V Pardubicích dne 1.3.2009
RNDr. Leona Vařechová